de nato in vraag

We brengen niets nieuws wanneer we schrijven dat, niet alleen aan de tegenstanders doch ook aan de voorstanders, de NATO heel wat zorgen baart.

Men voelt het zo aan. Met de nadering van de vervaldag van april 1969 worden vragen gesteld. Natuurlijk wordt ieder gelegenheid te baat genomen om te zeggen dat er zich geen problemen stellen. Dat is natuurlijk praat voor de galerijen. Even onder de oppervlakte, doorheen minder publieke verklaringen, kan men merken dat het niet allemaal ronddraait. Zelfs de meest fanatieke voorvechter van de Atlantische Alliantie is er zich van bewust dat dit militaire pakt in zijn huidige vorm niet meer geappreciëerd wordt.

Want er is nu eenmaal iets fundamenteels veranderd in Europa en in de wereld sinds 1949.

Het argument van de Russische pletrol, het rode gevaar in Europa, heeft, desondangs sommigen het vlammetje levendig willen houden, aan waarde verloren. Het « nous avons peur » van Spaak in de UNO heeft, sinds Cuba, St-Domingo, Vietnam, Cachmir, Kongo en het Midden-Oosten, een andere betekenis gekregen.

Komt zelfs de adjunct-stafchef van de NATO nog zo pas niet te verklaren dat een « oorlogsdreiging uit het Oosten » niet meer bestaat ?

Men probeert het al eens over een andere boog te gooien. China en het gele gevaar worden er dan bijgesleurd als nieuwe dooddoener. Alleen de feiten tellen echter. Buiten « harde » verklaringen is er vanwege dit land, alle provocaties ten spijt, geen enkel bewijs dat het een gevaar betekent voor de wereldvrede. En er zijn andere vaststellingen. Niet alleen de gewijzigde houding van Frankrijk, doch ook het discrediet dat door het kolonialistisch Portugal, door de militaire diktatuur in Griekenland of door het revanchisme in Duitsland haar prestige ondermijnd op de NATO werd geworpen heeft haar prestige ondermijnd.

Hierbij voegen we dan nog Vietnam. Vietnam waar juist de belangrijkste bondgenoot van de NATO, de Verenigde Staten, op de meest brutale wijze het volkerenrecht met de voeten treedt...

En is er ook de « derde wereld » niet, die, en met recht, sinds 1949 zijn plaats opeist en mee wil praten over het wereldgebeuren ?

Men moet buitendien geen specialist terzake zijn om te begrijpen dat de ontwikkeling in de wapentechniek, de atoomwapens en de lange-afstand-raketten, welke toelaten « de vijand », waar ook ter wereld te treffen, de politiekers verplicht het probleem der militaire pakten van uit een ander standpunt te bekijken.

Gelijkaardige pakten als de NATO, de CENTO (ex-Bagdad-pakt) en de OTASE die eveneens onder impuls der Westerse machten werden opgericht bewezen reeds lang hun « anacronisme » en hun gemis aan realiteitszin. Deze pakten bestaan dan ook nog slechts op papier.

SCHIJNARGUMENTEN OM DE NATO TE VERDEDIGEN

Desondanks de feiten er ons op wijzen dat, voor de veiligheid in Europa, naar andere oplossingen dient gezocht, blijven de promotors van de NATO zich ten alle prijze aan « hun » pakt vastklampen. De leden van het Warschaupakt, militair akkoord dat vijf jaar na de NATO werd opgericht, dit in antwoord tegen de opname in de NATO van West-Duitsland, verklaarden reeds herhaaldelijk dat zij bereid zijn het pakt van Warschau gelijktijdig met de NATO te ontbinden.

Hierop antwoordt H. Cleveland, ambassadeur van de V.S. bij het Atlantisch-Bondgenootschap, « Welke beslissing de Sovjet-Unie ook mag treffen aangaande het pakt van Warschau, zij mag in geen geval invloed uitoefenen op wat het Westen met de NATO doet, want de NATO is een politieke noodzaak. »

Zoals in het verleden is ook Spaak opnieuw komen opdagen. We stellen ons de vraag in wiens naam hij spreken kan. De « grote » verdediger van de oorspronkelijke Alliantie komt reeds vroeger gebruikte argumenten aanbrengen. De angst tenopzichtaan van het West-Duitse militarisme wordt, zoals twintig jaar terug, ten gunste van de NATO uitgespeeld. En we lezen :

« Buitendien zou de ontbinding van de NATO nieuwere relaties tussen de Verenigde Staten en West-Duitsland in de hand werken zodat deze laatste een Amerikaans bruggenhoofd in Europa zou worden. Het is niet dàt wat we sinds twintig jaar gezocht hebben. We hebben Duitsland een plaats willen geven in Europa maar in een nieuw Westers organisme. We hebben van Duitsland niet de enige Europese bondgenoot van de V.S. willen maken ».

Het is of Spaak niet weet welke belangrijke rol West-Duitsland in de NATO speelt. Het is of hij niet op de hoogte is dat deze vandaag in alle Europese landen over talrijke militaire basissen beschikken en dat « hun » generaals belangrijke plaatsen bezetten. En is het niet juist West-Duitsland dat de belangrijkste voorstander is van de voort-

(Vervolg blz. 2)

OP DE UITKIJK-KLEINER

«DE STEM ZIJNS MEESTERS»

U kent hem sinds jaren. Niet bijzonder groot, rond gezicht, een kunstenaarshoed op de kop en... welbespraakt zoals de raaf.

Hij kwam van links, althans wanneer men op uiterlijkheden voortgaat, zijn doel lag rechts.

In praten en vestendraaien was hij een groot kampioen, menigmaal heeft hij de man van de straat om de tuin geleid. Eens heeft hij toch gefaald : de Vlaamse taal was een te grote opdracht voor zijn grijze materie.

Vandaag is dat allemaal voorbij. Paul-Henri heeft in zijn kaarten laten kijken zodat het volk weet dat hij vals speelt. Alleen bij oude reactionaire matanten als « La Libre » vindt deze « grote » man nog een onderkomen, sinds zijn partij, die hij jaren aan zijn grillen wist te onderwerpen, niet meer volgen wou en hij verplicht was, als een bedorven knaap, de deur achter zich toe te gooien.

En toch denkt hij zijn rol niet uitgespeeld. Hij weert zich als de duivel in het wijwatervat en speelt al de troeven uit die zijn bazen hem terbeschikking stellen. Want « zijn » levenswerk, de NATO, is in opspraak.

Maar de tijden zijn veranderd. Spreken als de « grote » onpartijdige staatsman van een klein land, om zo de schijn der objectiviteit te redden, is hem niet meer mogelijk. Er kan geen twijfel meer bestaan.

P.-H. Spaak — de man van de Amerikaanse trust « International telephone and Telegraphe Corporation », waar naar het schijnt hem één miljoen per maand betaald wordt — spreekt de taal van zijn opdrachtgevers. « De stem zijns meesters ».

colloquium over

MILITAIRE PAKTEN

EN VEILIGHEID

IN EUROPA

zondag 21 januari om 10 u. in de zalen van de Vlaamse Toeristenbond, St-Jacobsmarkt, Antwerpen.

Houd deze datum vrij en stel uw vrienden op de hoogte van deze belangrijke bijeenkomst.

Laat u inschrijven voor de deelname aan deze belangrijke studiedag.

Schrijven aan B.U.V.V., Bagattenstraat 44, Gent.

VREDE

Tijdschrift voor internationale politiek en vredesproblemen
10e jaargang — November 1967 — maandblad (11)

Solidariteitsakties in gans de wereld met de Amerikaanse vredesmilitanten.

het «ander» amerika marcheert voor vrede in viëtnam

« Het Nationaal Mobilisatiekomitee tegen de oorlog in Viëtnam » heeft woord gehouden. De betogingen die werden gepland in de tweede helft van oktober en hun hoogtepunt bereikten met de manifestaties van 20 en 21 j.l. groeiden uit tot de machtigste vredesakties die de Verenigde Staten ooit beleefde.

Het is nu voor ieder duidelijk. Het verzet tegen de brutale Amerikaanse interventie in Viëtnam, de eis voor de stopzetting van de bombardementen en voor de zelfbeschikking van dit kleine moedige volk, is niet meer het ordewoord van enkele geïsoleerden. Het is een machtige volkseis geworden.

Een beweging die, door zijn omvang, door niemand, ook door Johnson niet, nog kan genegeerd worden.

En nochtans is er moed toe nodig om in het huidige Amerika klaar en doelbewust de strijd te voeren. Wegzending van de Universiteit, broodroof zijn dagelijkse kost als drukkingsmiddel tegen diegene die op een moedige wijze de strijd voeren. J.W. Fullbright, voorzitter van de Senaatscommissie voor Buitenlandse Zaken, zei over hun nog onlangs in de radio :

« Zij zijn niet werkelijk radicalen, deze idealisten, dat wil zeggen, zij zijn niet meer radicaal dan Jeffersons vrijheidsideaal, Lincoins gelijkheidsgedachte of Wilsons denkbeelden over een vreedzame gemeenschap van volkeren. Sommige van hen voeren een vorm van aktie, die velen als radicaal beschouwen, maar zij doen dat ter verdediging van traditionele waarden en uit protest tegen het verlaten van die waarden omwille van de idee, dat Amerika voor de rol van imperium is voorbeschikt. Hun protest concentreert zich op de oorlog in Viëtnam en hun integriteit kan worden gemeten aan de kracht waarmee zij weigeren zich te laten bedriegen. In opvallend contrast met de jonge Duitsers die het nazi-kwaad aanvaarden omdat de waarden van hun samenleving uiteen waren gevallen en zij geen stelsel van morele beginselen hadden waaraan zij zich konden vasthouden, demonstreren deze jonge Amerikanen, de levenskracht van Amerikaanse waarden.

Zij maken duidelijk dat terwijl hun land in staat blijkt tegen zijn eigen belang te handelen, het dit niet kan doen zonder interne ontwrichting, zonder vernieuwende tegenkrachten op te roepen van Amerikanen die bereid zijn om de verdediging op zich te nemen van de beginselen waarin zij krachtens hun opvoeding geloven. »

Pers, radio en TV brachten reeds voldoende beelden van hogergenoemde manifestaties zodat het ons niet nodig lijkt hier verder op terug te komen. Ieder weet reeds dat, doorheen de manifestaties in verschillende steden duizenden jongeren hun oproepingsbevel scheurden, verbrandden of aan het regeringskantoor terugbezorgden.

Ieder weet nu ook dat circa honderdduizend demonstranten waaronder, en dit is bemoedigend, veel jongeren, door de straten van Washington opstapten.

Maar het nieuwe Amerika staat niet alleen !

Zoals door de deelnemers van de konferentie van Stockholm besloten werden overal in de wereld solidariteitsmanifestaties georganiseerd.

100.000 in Tokio, tienduizenden in andere Japanse steden, 7.000 in Sydney, 30.000 in Berlijn, en machtige betogingen in Hamburg, Frankfurt, Munchen, Stuttgart, Hannover, e.a. steden.

(Vervolg blz. 7)

de nato in vraag

(Vervolg blz. 1)

zetting van de NATO in zijn huidige vorm ?

DE NATO REORGANISEREN —

PLAN HARMEL

Andere woordvoerders, o.a. minister Harmel, dokteren aan nieuwe voorstellen om ons de pil beter te doen slikken. Deze houden echter nog een verstrakking van de NATO-politiek in.

Het plan Harmel bevat o.m. volgende punten :

1. — geen bilaterale kontakten meer zoals bv. deze van Frankrijk en West-Duitsland met de Oost-Europese landen. Ieder kontakt zou in het raam van de alliantie moeten gebeuren.

2. — De NATO zou moeten stelling nemen in krisissen als die in het Nabije-Oosten, en in Latijns Amerika.

3. — De NATO moet verantwoordelijk zijn voor de koördinatie van de wetenschappelijke en technische uitwisselingen tussen Europa en Amerika. Voor de ontwikkeling van een methode tot kontrole op de wapenleveringen — ondermeer aan derde landen — en voor de organisatie van ekonomische en militaire hulp aan ontwikkelingslanden, hulp die niet meer op een bilateraal maar op een multilateraal vlak zou moeten worden verstrekt...

Het lijkt ons duidelijk dat zulkdanig voorstel ons land nog meer afhankelijk zou maken van de bestaande grootmachten als de Verenigde Staten en West-Duitsland. Alle bilaterale initiatieven tot ontspanning zouden kunnen worden afgeremd. Op wereldvlak zouden we onwederrroepelijk gebonden zijn aan de Amerikaanse politiek. (het is opvallend dat in punt 2 Viëtnam niet wordt vermeld) Wat de ontwikkelingslanden betreft zou het onze regeerders toelaten hun verantwoordelijkheid inzake Kongo en de derde wereld te ontlopen om zich onder Amerikaanse voogdij te plaatsen.

Het zijn deze voorstellen die Minister Harmel en oud-minister Spaak op de eerstkomende NATO-raad in december te Brussel, zullen verdedigen...

DE VEILIGHEID IN EUROPA VRAAGT ANDERE OPLOSSINGEN

Het laat geen twijfel. Noch de NATO in zijn huidige vorm, noch het voorstel Harmel brengen ons een stap dichter bij de vrede.

Er dienen resoluut andere oplossingen gevonden. Militaire pakten houden geen toekomst in zich. Weten we buitendien niet dat, buiten al de gevaren die ze inhouden, ze de mensheid tot onzinnige en nutteloze militaire uitgaven stuwen. Dat ze de oorzaak zijn van een nefaste bewapeningswedloop daar waar de hulp aan de ontwikkelingslanden op rampzalige wijze tekortschiet bij gebrek aan financiële mogelijkheden.

We hebben niet de pretentie te geloven dat wij de enige geldige oplossing voor de huidige situatie in de zak hebben. We geloven niettemin dat de ontbinding van alle militaire pakten en de bijeenroeping van een konferentie van alle Europese Staten in het raam der mogelijkheden ligt.

Over deze en andere oplossingen kan en dient gepraat te worden. Het is hoog tijd dat alle vredelievende krachten van ons land, zelfs zo ze het bestaan van de NATO in het verleden nuttig geacht hebben of er vandaag nog sympathie voor hebben, over dit zo belangrijk probleem van gedachten wisselen.

Daarom achten we het colloquium dat door de BUVV op zondag 21 januari te Antwerpen wordt georganiseerd van een uitzonderlijk belang. We hopen dat ieder belanghebbende er zal aan deelnemen en tevens zal medewerken aan de besprekingen, zodat uit deze bijeenkomst een duidelijke en gemeenschappelijke stellingname zal kunnen naar voor komen.

Intussen staat één zaak vast. De beslissing die in 1969 zal dienen genomen worden is te belangrijk om haar aan individu's of een tijdelijke regering over te laten. Ons volk mag niet voor een voldongen feit geplaatst worden.

De openbare opinie moet worden voorgelicht. Geen enkele beslissing mag genomen worden zonder met haar mening rekening te houden.

André DE SMET.

vdb bij overdracht nato-commando

Na de Shape heeft ook de Natoraad zijn tenten in ons land opgeslagen. Tenten is veel gezegd wanneer men weet dat het complex tot heden 450 miljoen B.F. heeft gekost. Dat het groot aantal gebouwen, die te Evere in amper zes maanden tijd werden opgetrokken, bewijst dat hier met grof geld gegooid werd om de werken te bespoedigen.

Ons volk zou gelukkig zijn te kunnen vaststellen dat sociale e.a. openbare werken met dezelfde spoed zouden afgewerkt worden.

Met de regeringsafgevaardigden, ministers Vanden Boeynants, Poswick, Harmel, De Saegher, e.a. waren ook al de oude vedetten, ex-ministers, op het appel : Paul-Henri Spaak, Théo Lefèvre, Achiel Van Acker, e.a. Ieder van hen heeft nu eenmaal, ten gepaste tijde, trouw de Nato-belangen gediend.

In feite volgden ze elkaar op en voerden dezelfde politiek als hun voorganger. « On prends des autres et on recommence », zegt een Frans spreekwoord.

Natuurlijk ging de indienstneming van de nieuwe gebouwen gepaard met de nodige pleidooien. Secretaris-generaal Brosio was van mening dat « Indien de Nato aan iets lijdt dan is het aan zijn succes »

Uit V.D.B's toespraak onthouden we ondermeer :

« België is te klein om nederig te blijven, maar het is te fier om onze aangegane verplichtingen niet na te leven. Wij hebben de gewoonte enkel te beloven wat wij zullen kunnen nakomen, maar te VERWEZENLIJKEN WAT WIJ HEBBEN BELOOFD » (kapitalen van ons).

Zoals bij dhr Brosio was deze toespraak doorweven met woorden als vrede, vrijheid, vermindering der internationale spanning, verstevigen van de vrede in Europa, enz. Weinig originneel bij de inhuldiging van de Natogebouwen in « ons » land.

Met zijn hand op het hart besloot V.D.B. : « Mijne heren U zijt voortaan bij ons. Ik druk de wens uit dat U zich voortaan hier zoudt thuis voelen ».

Zo de andere ministers en ex-ministers deze mening delen dan geloven we niet dat ons volk hier erg mee ingenomen is. Onze eigen geschiedenis en de meest recente gebeurtenissen in de wereld leren ons hoe gevaarlijk het is wanneer vreemde politiekers en militairen zich in een ander land echt thuis beginnen te voelen

Het is niet de eerste maal dat zij van deze gastvrijheid gebruik maken om rechtstreeks of onrechtstreeks zich met andermans zaken te bemoeien om hun bevoorrechte positie te kunnen handhaven. Met welk recht wil men ons voor een voldongen feit plaatsen ?

In april 1969 vervalt het bestaande Nato-pakt. Op dat ogenblik moet men het volk medezeggenschap geven om te oordelen of ze ja of niet de verlenging wenst.

Noch een eerste-minister, hij hete Vanden Boeynants, Lefèvre, Spaak, Van Acker of wie ook, noch een regering, kan dat in zijn naam doen.

A.D.S.

nieuwjaarskaarten

Wilt u een mooie en passende nieuwjaarskaart aan uw vrienden zenden ? Neem dan tijdig uw voorzorgen !

Wij hebben een pracht van een kaart in druk : drie kleuren.

De tekening is van de hand van onze vriend RAOUL SERVAIS — en is een beeld uit zijn mooie tekenfilm — CROMOPHOBIA, welke niet minder dan zes internationale prijzen wegkaapte.

Prijs 8 kaartenomslagen : 50 F. Te storten op PCK 8175.68 van de BUVV Brussel 1, met vermelding «nieuwjaarskaarten».

havana: eerste konferentie van olas

De konferentie van de Organisatie van Latijns-Amerikaanse Solidariteit (voor de strijd der volkeren tegen het imperialisme en voor het socialisme), die te Havana, Cuba plaats greep eind juli, begin augustus, heeft een historische betekenis : voor het eerst sinds Lenin wordt de revolutionaire aktie en de gewapende strijd opnieuw genoemd als de belangrijkste weg, zo goed als de enige weg om het (Amerikaans) kapitaal te breken en om het imperialisme te ontwortelen.

Deze (unanieme) overeenkomst kwam pas tot stand na een langdurige, ideologische strijd. Zij betekent een ideologische overwinning van het Castrisme op de traditioneel-kommunistische partijen van Latijns-Amerika, een veroordeling van de pacifistische (elektorale of parlementaire) weg. Zij betekent een definitief verlies van vertrouwen in de holle, steeds weerkerende cliché's van de zogezegd marxistische, in wezen reformistische propaganda. Zij betekent ook een minachting van het Yankee-imperialisme en van de Latijns-Amerikaanse potentaten.

In alle opzichten knoopt de jongste konferentie van Havana terug aan bij het oorspronkelijk Marxisme, ook op het vlak van het revolutionaire internationalisme. « Het is onbetamelijk het socialisme op Cuba te verwezenlijken, terwijl mensen sterven van honger in Brazilië en Indië ». « Ontketen twee, drie, vele Viëtnams ». De O.L.A.S. roept op om overal de strijd aan te binden, zodat het U.S.-imperialisme zijn krachten moet versnipperen. In dit verband stippen we aan dat ook de Amerikaanse negerleider Stockely Carmichael aanwezig was op de konferentie.

Een onderdrukt volk kan de overwinning niet bereiken langs vredelievende weg, maar evenmin dank zij het gewapend verzet van een geïsoleerde kleine groep partisanen. De guerill moet gevoerd worden te midden het volk, zonder terrorisaties. De revolutie heeft tijd : bureaukratische maatregelen zijn ondemokratisch. Door de strijd en in de strijd kunnen de volkeren hun weg vinden, gelijktijdig naar socialisme én kommunisme. Maar zaak is de revolutie te maken, er mee te beginnen. De dogma's moeten de plaats ruimen voor de ondervinding. « Revolutie is de taak van ieder revolutionair ».

Dit is — bondig weergegeven — de zin van de vrijgegeven rezoluties van O.L.A.S.-konferentie.

H. Van Mierlo - Brussel.

In voorgaande nummers van « VREDE » verschenen o.m. bijdragen van :

Prof. Minnaert, Dr. Leo Michielsen, lic. Herman Balthazar, E.P. Gust Snijkers, lic. Jules Verhelst, Jan Van Calsteren, Jos Wijninckx, Louis Sorel, Dr. Jef Turf, lic. Alfons Laridon, Prof. J. Kruithof, lid, Ludo Abicht, E.P. J. Van Dijk, Mia Druwez, Prof. Kuypers, lic. Stef Lievens, Ray De Smet, lic. Arsene Devlieger, Kris Deleger, lic. N. Hoernaert, Jan Olsen, Eduard Leghait, Prof. Clicquet, lic. Emiel Swillens, Dr. Jules Chomez, Ward Ruyslinck, Leo Picard, Fernand Dewit, Prof. Piet Frantzen, lic. Guido De Wilde, André De Smet, Bob Wolstijn, Isabelle Blume, ing. Bert Comhaire, lic. Hugo Van Mierlo, enz., enz.

standpunt

dubbelzinnigheid

Op de algemene vergadering van de Verenigde Naties te New York in 1966 deden de Russen een voorstel waarin ieder volk het recht zou hebben vrij over zijn grondstoffen te beschikken. Het voorstel werd aangenomen.

Sindsdien waren in Kongo moeilijkheden met de Union Minière maar de Belgische regering koos de zijde van die lieden die vroeger in Kongo steeds grote winsten hadden gemaakt en verder wensten te gaan.

Tijdens de zomermaanden hoorde ik minister Vanden Boeynants verklaren dat de technische hulp aan Kongo aan onze schatkist 3 miljard gekost had. Geen woord echter over het gewapend optreden in Kongo. Zou dit optreden in het verleden niet tot doel gehad hebben om Katanga — en voornamelijk zijn winstgevend kopererts — voor de Union Minière te kunnen behouden ?

Dat is het onuitgesproken doel van sommigen voor wat betreft de ontwikkelingshulp. Ik hoop dat de Kongolezen zich definitief zullen kunnen ontmaken van de Tjombe's, Schramme's e.a. Ze staan de vooruitgang van Kongo in de weg.

I.C. — Brussel.

secretariaat van vlaams komitee van de b.u.v.v. te gent

We hebben het genoegen onze lezers mede te delen dat vanaf heden het Vlaams secretariaat van de B.U.V.V. overgebracht werd naar Gent.

Onze burelen bevinden zich Bagattenstraat 44.

Vrienden uit het Gentse die ons voor wat betreft administratief, studie- of technisch werk kunnen behulpzaam zijn zullen er ten zeerste welkom zijn.

Zoals bij elke verhuis vraagt de inrichting van onze nieuwe burelen ons enkele bijkomende uitgaven. Verf e.a. bekleding, verhuis, installatie telefoon zijn nu eenmaal uitgaven die onontbeerlijk zijn.

Vrienden of organisaties die ons financieel zouden kunnen behulpzaam zijn zeggen we bij voorbaat dank.

Sekretariaat Vlaams Komitee.

we zoeken dringend...

Vrienden met een beetje vrije tijd en veel goede wil die ons graag een helpende hand willen toesteken bij de vertaling van artikels en studies uit het frans, engels of duits.

Vrijwilligers kunnen zich met een postkaart bekend maken bij ons secretariaat, Bagattenstraat 44, Gent. Teksten voor vertaling worden aan huis gestuurd.

13 jaar amerikaanse bemoeienis in viëtnam

1954 : 21 juli, Rusland, Engeland, Frankrijk, Laos, Cambodja, kommunistisch China en de Viëtminh tekenen de akkoorden van Genève, die voorzien in een verdeling van Viëtnam en iedere uitbreiding van militaire hulp aan een van beide kanten verbieden en de uiterste datum voor vrije verkiezingen, die de hereniging van het land ten doel hebben, stellen op 20 juli 1956. Noch Amerika noch Saigon tekenen deze akkoorden.

7 juli; op voorstel van bepaalde Amerikaanse kringen benoemt de pro-Franse keizer Bao-Dai, die in Frankrijk woont, Ngo Dinh Diem tot eerste minister van Zuid-Viëtnam.

Augustus; in overeenstemming met de akkoorden van Genève vluchten ongeveer 800.000 inwoners van Noord-Viëtnam, grotendeels katolieken, naar het Zuiden.

17 augustus; president Eisenhower beveelt dat « de hulp aan Indochina voortaan direkt aan de staten van de Franse Unie gegeven wordt en niet meer via Frankrijk ».

17 augustus ; president Eisenhower verzekert Diem schriftelijk van zijn volledige steun.

1955 : 28 april; in overleg met kolonel Lansdale, een Amerikaanse adviseur, begint Diem een officieel militair offensief tegen verschillende dissidente sekten en nationalistische partijen die op 21 april een uitbreiding van de regering hadden gevraagd.

30 april; Diem laat keizer Bao-Hai afzetten door een niet representatieve assemblee. Hij lokt talrijke anti-Franse relletjes uit in Saigon, hoewel Edgar Faure al had aangekondigd dat het Franse expeditieleger spoedig zou vertrekken.

9 augustus; Diem laat zich tot staatshoofd kiezen door middel van een referendum, waarbij hij 93,2 % van de stemmen krijgt. Bao-Hai wordt definitief aan de kant gezet.

23 oktober; in overleg met Foster Dulles weigert Diem elk kontakt met Hanoi, dat voorstelt de bij de akkoorden van Genève bepaalde verkiezingen von 20 juli 1956 uit te schrijven.

1956 : januari/februari; gewapende strijd van Diem tegen de dissidente sekten Cao-Dai en Hoa-Hao.

11 januari; Diem vaardigt een beschikking uit die toelaat « allen die gevaarlijk zijn voor de nationale verdediging en de openbare orde » gevangen te zetten.

23 februari ; Christian Pineau, de Franse minister van Buitenlandse Zaken, betreurt dat « Amerika de fout heeft begaan te pogen de Fransen Zuid-Viëtnam uit te werken ».

Maart; wetgevende verkiezingen in Zuid-Viëtnam : een sterke meerderheid voor Diem tekent zich af. De verkiezingen van 20 juli zullen niet plaatsvinden.

28 april; de laatste Franse soldaat verlaat Zuid-Viëtnam.

September; Boerenopstand in de provincie Nghe-An, in Noord-Viëtnam, ten gevolge van wat Noordviëtnamese autoriteiten zullen noemen : « bepaalde vergissingen begaan bij het doorvoeren van de agrarische hervormingen ».

1957 : 31 januari; Diem beweert « de feodale rebellen vernietigd, de kommunistische agitatie op het land onderdrukt en vrede en veiligheid in het hele land gebracht te hebben », terwijl intussen de willekeurige arrestaties van alle van « kommunisme » verdachte elementen doorgaan.

1958 : januari; aanvallen op verscheidene plantages ten noorden van Saigon door de eerste Zuidviëtnamese verzetsstrijders.

Maart; de regering van Hanoi stelt Saigon voor, de handelsbetrekkingen en menselijke kontakten tussen het Noorden en het Zuiden uit te breiden. Diem antwoordt niet op dit aanbod. Hij zal evenmin antwoorden op een aanbod van gelijke strekking dat in december van hetzelfde jaar wordt gedaan.

1959 : 8 juli; de troepen van het Bevrijdingsfront doden verscheidene Amerikaanse adviseurs tijdens de aanval op de Zuidviëtnamese basis Bien-Hoa.

1960 : april; zes vroegere ministers van Diem publiceren een verklaring waarin ze zeggen dat « de waarheid zal doorbreken in machtige golven van haat van een volk dat al zolang afschuwelijk heeft moeten lijden ».

September; de Lao-Dong, de Noordviëtnamese Kommunistische Partij, roept op tot de bevrijding van Zuid-Viëtnam.

November : John Kennedy wordt gekozen tot president van de Verenigde Staten.

11 en 12 november; mislukking van de eerste militaire staatsgreep tegen Diem.

20 december ; stichting van het Nationaal Bevrijdingsfront van Zuid-Viëtnam, met aan het hoofd een advokaat uit Saigon, Nguyen Huu Tho, die in de gevangenis zit en weldra door de verzetsstrijders zal worden bevrijd.

1961 : februari; stichting van het Zuidviëtnamese bevrijdingsleger.

4 mei; Dean Rusk maakt bekend dat de Amerikanen hun hulp aan het regime van Diem zullen uitbreiden.

11 en 13 mei; tijdens een reis naar Saigon zegt Johnson, vice-president van Amerika, dat « de onafhankelijkheid en de territoriale onschendbaarheid van Zuid-Viëtnam systematisch en op grove wijze geschonden worden door kommunistische agenten en strijdkrachten uit het Noorden ».

September; John Kennedy zendt generaal Maxwell Taylor en Eugene Rostow op een missie naar Zuid-Viëtnam. Bij hun terugkeer bepleiten ze een interventie van Amerikaanse troepen.

December; John Kennedy brengt het aantal militaire « adviseurs » in Zuid-Viëtnam op 15.000.

1962 : 8 februari; vestiging van een Amerikaans militair kommando in Zuid-Viëtnam onder leiding van generaal Harkins.

23 juli; in Genève worden de akkoorden betreffende de neutralisering van Laos getekend.

1963 : mei/november; uitbreiding van de boeddhistische agitatie in Hué, daarna in Saigon. Talrijke boeddhistische monniken en nonnen steken zichzelf in brand.

1 november; militaire staatsgreep in Saigon. Val van de familie Ngo. Diem en zijn broer Nhu worden vermoord.

22 november; John Kennedy wordt te Dallas vermoord.

1964 : 6 januari; generaal Duongh Van Minh grijpt de macht in Saigon.

30 januari; generaal Kanh neemt bij een staatsgreep de plaats van generaal Minh in.

12 juni; generaal de Gaulle veroordeelt tijdens een perskonferentie de Amerikaanse politiek in Viëtnam.

20 juni; benoeming van generaal Westmoreland op de post van opperbevelhebber van de Amerikaanse troepen in Zuid-Viëtnam.

5 augustus; eerste Amerikaanse bombardementen op Noord-Viëtnam, na een onduidelijk incident tussen Amerikaanse en Noordviëtnamese schepen in de Golf van Tonkin. Twee dagen later geeft het Amerikaanse Kongres president Johnson toestemming alle noodzakelike maatregelen te treffen om de « kommunistische agressie » te doen mislukken.

13 september; poging tot een staatsgreep in Saigon van generaal Lam Van Phat.

26 oktober; de revolutionaire raad van Zuid-Viëtnam wijst Phan Khac Suu aan als staatshoofd.

1 november; benoeming van Tran Van Huong als premier.

November; verkiezing van president Johnson.

1965 : 27 januari; Tran Van Huong wordt afgezet. Generaal Kanh benoemt in zijn plaats Nguyen Xuan Oanh.

6 februari; eerste systematische aanvallen op Noord-Viëtnam.

8 februari; de eerste mariniers komen in Da-Nang aan land.

11 februari; oproep van Oe Thant tot het vinden van een oplossing door middel van onderhanden.

16 februari; benoeming van een nieuwe Zuidviëtnamese premier Phan Huy Quat.

18 februari; generaal Kanh wordt afgezet.

13-19 mei; pauze in de bombardementen op Noord-Viëtnam.

17 juni; generaal Thieu, door een militair komitee tot staatshoofd benoemd, benoemt generaal Ky tot premier. Enkele dagen tevoren had Quat de macht in handen van de militairen gegeven.

29 juli; president Johnson kondigt aan dat het aantal Amerikaanse strijdkrachten in Zuid-Viëtnam opgevoerd zal worden tot 125.000 man.

1966 : 31 januari; hervatting van de bombardementen op Noord-Viëtnam.

Maart/juni; hervatting van de boeddhistische agitatie in Hué en in Saigon. De beweging wordt tenslotte door de troepen van Ky verpletterd.

12 april; voor de eerste maal worden de reuze-bommenwerpers von het type B 52 boven Noord-Viëtnam gebruikt.

29 juni; bombardementen op benzineopslagplaatsen in Hanoi en Haifong.

11 september; verkiezing in Zuid-Viëtnam van een wetgevende vergadering belast met het samenstellen van een nieuwe grondwet.

24-25 oktober; bijeenkomst te Manilla van de zeven landen die deelnemen aan de oorlog in Viëtnam : Amerika, Zuid-Viëtnam, de Philippijnen, Australië, Zuid-Korea en Thailand.

26 oktober; bliksembezoek van president Johnson aan de basis Cam-Ranh.

24-25 december; pauze in de gevechten in het Zuiden en de bombardementen in het Noorden.

31 december-1 januari; soortgelijke pauze.

1967 : 8-12 februari; pauze in de gevechten in het Zuiden en de bombardementen in het Noorden ter gelegenheid van het Viëtnamese Nieuwjaar.

20 maart; konferentie van Guam, waaraan president Johnson deelneemt.

26-30 april; generaal Westmoreland reist naar Amerika.

18 mei; Amerikaanse militaire operatie in de gedemilitariseerde zone.

Juli; na een onderzoek van McNamara in Saigon beslist Washington « bescheiden » versterkingen te zenden en oefent druk uit op zijn Aziatische bondgenoten zich meer voor de oorlog in te spannen.

AANWEZIGE STRIJDKRACHTEN

Zuidviëtnamezen : 732.000, verdeeld op de volgende wijze :

— het gewone leger	321.500
— regionale strijdkrachten	149.000
— volksleger	149.000
— bijzondere strijdkrachten (kommando's)	35.500
— jeugdleger	21.200
— politie	55.800

Nationaal Bevrijdingsfront en Noordviëtnamezen : 296.000 (volgens Amerikaanse opgaven)

Amerikanen : 453.000, verdeeld op de volgende wijze :

— landmacht	297.000
— zeemacht	26.000
— mariniers	75.000
— luchtmacht	55.000

Aan deze strijdkrachten moeten de volgende, andere, troepen worden toegevoegd, die hetzij direkt, hetzij indirekt aan de gevechten deelnemen :

— de zevende vloot	55.000
— bases in Thailand	35.000
— Guam	8.000
— Okinawa en Philippijnen	50.000
Zuidkoreanen :	47.000
Australiërs en Nieuw-Zeelanders :	5.000

israël won de oorlog of hoe sprookjes realiteit worden

Hulp van de Westerse industrielanden en van multilaterale instanties in 1965 in dollars per hoofd der bevolking :

Argentinië	0,2
Indonesië	0,4
Birma	0,6
Syrië	0,7
Irak	0,9
Iran	1,0
Ethiopië	1,2
Ceylon	1,4
Thailand	1,5
Nigeria	1,6
Mexico	1,6
Kambodja	1,8
Soedan	2,2
Brazilië	2,7
India	2,7
Oeganda	3,2
Filippijnen	3,4
Afghanistan	3,5
Tanzania	3,8
Egypte	4,0
Maleisië	4,3
Pakistan	5,1
Formosa	5,4
Turkije	5,9
Peru	6,0
Guinea	6,7
Kenia	7,6
Ghana	7,8
Zuid-Korea	7,9
Marokko	8,5
Bolivia	9,2
Kongo	10,5
Algerië	12,4
Chili	14,0
Tunesië	19,6
Zuid-Viëtnam	19,6
Laos	34,2
Jordanië	34,5
Suriname	54,3
Israël	58,8

(Overgenomen uit « De Nieuwe »)

in u.s.a. gemiddeld jaarsalaris blanke familie : 378.400 f kleurlingenfamilie : 226.300 f

Voor 1966 is het gemiddelde jaarsalaris 7.435 dollar (363.300 F) tegen 6.958 dollar in 1965, dus een nominale stijging van 7 % en een reële verhoging van 4 % als men rekening houdt met de stijging van de levensduurte, zo wordt medegedeeld door het Amerikaans onderzoeksbureau.

Het weerhouden gemiddelde salaris is datgene, boven hetwelke 50 % van de bevolking staat, en waaronder de overige 50 % van de bevolking zich bevindt.

Volgens de statistieken zijn er 14,5 miljoen families (30 % van de bevolking) die een salaris hebben van méér dan 10.000 dollar per jaar, terwijl 7 miljoen families (15 % van de bevolking) minder dan 3.000 dollar (147.000 frank) per jaar verdienen.

Het gemiddelde salaris van de 44 miljoen blanke Amerikaanse families is 7.722 dollar (378.400 F) en 31,6 % der blanke families verdient meer dan 10.000 dollar ; het gemiddelde salaris van de 5 miljoen kleurlingenfamilies bedraagt daartegenover 4.628 dollar ,226.800 F) en slechts 12,2 % verdienen meer dan 10000 dollar).

JAARLIJKSE GESCHENKENFOOR

Tentoonstelling en verkoop van geschenken uit alle werelddelen.

ANTWERPEN : zaterdag 2, zondag 3 en maandag 4 december in het Bouwcentrum - Van Rijswijcklaan.

BRUSSEL : zaterdag 9, zondag 10, maandag 11, dinsdag 12 en woensdag 13 december in het Rogiercentrum - Vooruitgangstraat.

GENT : zaterdag 16, zondag 17 en maandag 18 december in de zaal Memlinc - Stoppelbergstraat (Koornmarkt).

Koop hier uw eindejaarsgeschenken. Nodig ook uw vrienden uit ons hier een bezoek te brengen.

Wanneer u het nodig acht zenden we u graag enkele uitnodigingen.

het rassenprobleem in de ver. staten

een onderdrukte «klasse»

Het rassenprobleem in de Ver. Staten is een van de zeer lelijke elementen uit de nalatenschap van het opbloeiende kapitalisme in onze wereld. De slavenhandel was een zeer winstgevend bedrijf voor Engelsen, Spanjaarden, Fransen, Nederlanders. De « zwarten » werden trouwens meestal gekocht van de stamhoofden in een belachelijke ruil voor wat Europese schittering, als kleurrijke stoffen of verouderde vuurwapens. In Amerika had men behoefte aan werkkrachten. De autochtone bevolking was er ten dele uitgemoord of gestorven aan allerlei ziekten, die het gevolg waren van het kontakt met de totale andere beschaving van de nieuwe heersers. In de negentiende eeuw kon een lid van het Huis van Afgevaardigden te Washington zeggen, dat de enige goede Indiaan een dode Indiaan was. Maar men had vruchtbare gronden en in Europa kreeg men een markt voor produkten, die men daarop kon winnen. Er onstond een ware geeuwhonger naar werkkrachten. Volle scheepsladingen trokken over de oceaan naar Amerika. De toestanden op die schepen waren van die aard, dat een groot deel van de « lading » onderweg onkwam. Maar de winsten bleven zeer hoog. Vele grote vermogens uit de zeventiende en vooral achttiende eeuw zijn uit die handel in « ebbenhout », zoals men het toen enigszins versluierend noemde, voortgekomen.

De behandeling op de plantages was ruw en hard. Er zullen hier en daar wel uitzonderingen geweest zijn op die regel. Het humanitarisme der achttiende eeuw bracht wellicht enige verbetering bij sommige planters. Het beeld dat M. Mitchell in haar beroemde roman « Gejaagd door de Wind » geeft van de situatie vóór de slavenbevrijding is echter zeer zeker vals en al te idealistisch. Het huispersoneel zal wel eens een enkele maal onder aartsvaderlijke omstandigheden geleefd hebben. Men mag niet vergeten dat ook een man als Jefferson, groot humanist, held van de Amerikaanse bevrijdingsoorlog en bewonderaar van de Franse revolutie, tot de stand der slavenhouders behoorde. Bij de produktie van tabak en katoen werden de zwarten echter slechts als goedkope machines behandeld. Beecher Stowe, die ons een halve eeuw vóór Mitchell een beeld van de situatie ophing in haar roman « De hut van Oom Tom », dat op miljoenen lezers de indruk maakte van een manifest voor de strijd tot afschaffing van de slavernij, gaf ons een juister beeld van de toestand, waarin die arme mensen leefden.

De burgeroorlog van het Noorden tegen de Zuidelijke Staten — de slavenhoudende staten — bracht eindelijk de opheffing der slavernij. Op 31 januari 1865 werd de wet gestemd in het Congres. De Zuidelijke staten hadden, niettegenstaande een heldhaftige weerstand, die vijf jaar lang duurde, de nederlaag geleden (de Amerikaanse burgeroorlog wordt wel eens de eerste « totale » oorlog genoemd met enorme verwoestingen, verschroeide aarde ,enz.). De vrijheid zegevierde.

Was het inderdaad wel de vrijheid, die het pleit won ? Er is veel gesdiscussieerd over het karakter van het konflikt. Volgens sommige historici is het hoofdzakelijk een ekonomische oorlog geweest waardoor het industrialisme van het Noorden zijn wet wilde opleggen aan het agrarische Zuiden. Voor anderen werden de troepen en de politici van het Noorden door hogere idealen geleid. Dat het vrijheidsideaal en het humanitaire gevoel tegenover de zwarten een belangrijke rol hebben gespeeld, kan wel niet ontkend worden.

Maar er was toch ook die drang naar ongebreidelde expansie van het moderne kapitalisme, zoals zich dat in de Noordelijke staten ontwikkeld had. Dit blijkt ook uit de gevolgen. Karl Schutz, de Duitse immigrant, die na de mislukte revolutie van 1848, Europa verlaten had voor Amerika, en daar een belangrijke rol speelde in de gelederen van de demokratie, schreef later in zijn mémoires, dat de burgeroorlog tot een periode van ontzettende hebzucht en verdwijnen van idealisme had geleid.

De slaven werden plotseling vrij maar ze voelden zich volkomen onthand. De voordelen, die ze van die bevrijding verwacht hadden werden meestal weggekaapt door handige jongens uit het Noorden, die zich als de nieuwe heren van het land voordeden. De zogenaamde Carpet-baggers, de mannen met goedkope valiesjes, die hun geluk kwamen zoeken in het verwoeste land. Intussen kon de industrie zich ongehinderd ontwikkelen. De ekonomische kloof tussen Noord en Zuid werd groter in plaats van te verdwijnen. De zwarten trokken naar de fabrieken in de rijk wordende staten en namen daar de minst betaalde plaatsen in. Zij leefden daar in krotten of in vervallen huizen, waaruit dan de ghetto's ontstonden. Door de blanke arbeiders in het Noorden, die zich nochtans zeer progressistisch voordeden, werden ze meestal slecht ontvangen.

In later jaren, voor en na de eerste wereldoorlog en gedurende de tweede, is het tot een gelijkmatiger verdeling gekomen van de industrie tussen Noord en Zuid. Daarbij was de goedkope werkkracht ook weer een belangrijke faktor. Er vormde zich aldus een onderproletariaat, dat nog werd aangevuld door arme Mexikanen en Portorikanen. Zo is de rassenkwestie eerst recht een klassenprobleem geworden.

Liberale idealisten hadden van een volledige assimilatie gedroomd. Een enkele zwarte — die dan dikwijls nog van gemengd bloed was — kon het inderdaad tot hoog aanzien brengen. Er is nu zelfs één benoemd lid van het Hoger Gerechtshof. Maar de massa bleef verstoken van het deelgenootschap in de welvaartsmaatschappij en werd niet alleen door lager lonen en het vuilste werk getroffen, maar ook nog op allerlei manieren bedrogen door schandelijke kontrakten bij aankoop op afbetaling (veel slechter dan voor de blanken), door behuizing van vervuilde wijken, door slechte alcohol, enz., enz.

Wat te doen ? Er zijn zwarten, die nog altijd geloven in de assimilatie. Zij vormen echter een kleine minderheid, die wel eens als die van de gearriveerde bourgeois wordt voorgesteld. Anderen denken aan een massa-emigratie naar Afrika, terug naar het moederland. De opkomst van jonge staten in Afrika en ook wat men zou kunnen noemen de kulturele renaissance van beeldende kunst, muziek, dans, oefenen een sterke aantrekkingskracht uit. Maar men ziet ook wel de enorme moeilijkheden. Waar is er in het toch altijd nog zeer arme zwarte kontinent plaats voor enige miljoenen immigranten ? Een andere oplossing is de scheiding der rassen. Laten enkele staten zuivere negerstaten worden, desnoods zelfs buiten de Unie. Ook dit zal wel een wensdroom blijven. Niet alleen komt men daarbij tegenover uiterst moeilijke machtsproblemen te staan, maar waar zouden de zwarten het nodige kapitaal vandaar halen om nun nieuwe maatschappij op te bouwen tegenover het machtige blanke rijk ?

Is er dan geen uitweg ? Ja, toch in een diepgaande verandering van de maatschappelijke toestanden, die het bestaan van een onderproletariaat ondenkbaar maakt. De blanke arbeiders in de Ver. Staten zullen daarbij een belangrijke rol moeten spelen. Tot nog toe zijn ze maar al te dikwijls als vijanden, als concurrenten van de zwarten opgetreden. Is er ontwikkeling in die zin mogelijk ? Veel zal daartoe moeten veranderen in de wereld: Maar nu reeds ziet men toch hoe het eigen rassenprobleem Washington verhindert zijn imperialistische dromen geheel te verwezenlijken. Afrika en Azië laten hun invloed voelen. Rusland en China vormen thans reeds enig tegengewicht. Castro en Castrisme in Zuid-Amerika, laten zich gelden. De agitatie der zwarten wordt een steeds belangrijker faktor. Wellicht komt er toch ook eens een einde aan dit overblijfsel van het gruwelijkste gevolg, van de hebzucht van de « greed of wealth », zoals Karl Schutz het in zijn gedenkschriften noemde.

Het Europese pacifisme moet daartoe zijn bijdragen.

Leo PICARD.

de nagedachtenis van «che» guevara

Het is zelden voorgevallen dat een personnage zo trouw aan zijn legende beantwoordde als Ernesto « Ché » Guevara. Vandaag, na de verklaring van Fidel Castro, zijn we dus zeker dat hij in Bolivië gedood werd. Vermoord ware wellicht een betere uitdrukking. Verschillende correspondenten van Amerikaanse e.a. bladen melden ons dat, desondanks Guevara alleen gekwetst werd bij zijn aanhouding, hij de dooropvolgende dag door een officier van het Boliviaans leger, wellicht in opdracht, eigenhandig en zonder vorm van proces neergeschoten werd.

Hogergenoemde perslui schrijven onomwonden dat de Boliviaanse overheid op deze wijze een lang en voor haar moeilijk proces heeft willen ontwijken.

Zo het geen dagelijks verschijnsel is dat iemand op twee-en-dertigjarige ouderdom gouverneur wordt van de Nationale Bank en vervolgens minister van Industrie, dan is het zeker uitzonderlijk dat een man, die de leiding van een staat heeft bereikt, alles opoffert om elders de moeilijke en zware weg van de guerillastrijd op te gaan.

Of men hiermede akkoord gaat of niet, een zaak staat vast : dat zulkdanige offervaardigheid, zulkdanige moed, bewondering afdwingt. Een katoliek blad van « La Paz » aarzelde zelfs niet in dat verband over « de werkelijke Christelijke eigenschappen van Ché » te spreken.

Zeker, ook wij hebben niet steeds alle stellingen van Guevara bijgetreden. We geloven onder andere niet in de stellingname dat de gewapende strijd en de guerilla de enige vorm van strijd is die de volkeren van Latijns Amerika ter beschikking hebben tegenover het imperialisme. Deze opmerking neemt onze diepe bewondering niet weg voor een man die eerlijk in deze strijd geloofde. Zoals de priester Camillo Torres, zoals zovele duizenden moedige eerlijke mannen, heeft hij niet geaarzeld « zijn » grote offer te brengen voor de bevrijding van Latijns Amerika.

De enorme beroering die de verdwijning van Ernesto Guevara in Latijns Amerika en in de wereld heeft verwekt is betekenisvol. In Bolivië zelf hebben de studenten te Cochambamba een minuut stilte bewaard ter nagedachtenis van « Ché » en hebben hem « ereburger van de Universiteit » verklaard als uiting van hun bewondering voor de strijd die hij voerde « ter verdediging van de nobelste idealen van de mensheid ».

Het is de reden waarom de Boliviaanse militairen zich vergissen wanneer ze denken dat zijn dood, dat de moord op Guevara het einde betekend van het aktieve verzet in Latijns Amerika.

Zeker, de strijd zal zwaar en niet zonder slachtoffers zijn. De bewustwording groeit echter. De verzuchting naar sociale rechtvaardigheid, vrijheid en demokratie zal zich steeds meer in aktieve strijd omzetten, desondanks de terreur en de hulp van het Amerikaans imperialisme.

De Barriento's, Branco's e.a. militaire diktatoren zullen reeds lang vergeten zijn wanneer de volkeren van Latijns Amerika en van de wereld nog het moedige voorbeeld van Ernesto « Ché » Guevara zullen herinneren.

de nacht van de generaals

Daarvoor reeds, en dit in tal van landen ,zagen wij Generaals naar dé macht grijpen. Wij aten er geen boterham minder om.

De landen in kwestie lagen zo ver af.

Wij aanvaardden het gebeuren bijna als een normaal, onvermijdelijk verschijnsel, zoals een aardbeving in Japan, een tornado in de Caraïben, een hongersnood in Indië.

In Latijns Amerika behoren de militaire staatsgrepen nu eenmaal tot de grote tradities. In Afrika maken ze deel uit van de machts- en belangenstrijd in de vroegere koloniën, — « de revolutie die haar kinderen opeet », noemen sommigen het.

En in Viëtnam ging het, en gaat het nog steeds, om het zoeken van een generaal, die slap genoeg kan zijn tegen de vreemde meesters en sterk tegen het eigen volk.

Weinigen zagen in, dat het in al die gevallen eigenlijk om hetzelfde gaat, namelijk om een Vennootschap — met winstgevend doel — tussen geld en geweld. Tussen een handvol generaals die, met behulp van hun soldaten, de belangen verdedigen van een ander handvol kapitalisten, zowel binnenlandse als buitenlandse, — wat tenslotte weinig verschil uitmaakt, vermits ze allen even volksvreemd zijn.

Daarom is er « de sterke hand » nodig om de demokratie d.w.z. de vrijheid en de rechten van het volk, de nek om te draaien.

Hetzelfde hebben we nu in Griekenland zien gebeuren.

Op het ogenblik, dat de demokratie in opmars was, op het ogenblik dat het vermolmde, korrupte regime van de drie K's, Koning, Kerk, Kapitaal begon te wankelen, op dat ogenblik zijn de GENERAALS ter hulp gekomen.

Het heeft velen verbaasd, verrast, want Griekenland ligt niet in Afrika, Azië of Zuid-Amerika. Griekenland is een beschaafd, demokratisch land.

Het woord demokratie is afgeleid van het Grieks « demos » en « krateoo ». Het volk regeert, betekent dit. Maar in de thans ontbonden Kamer zetelden 165 juristen, 19 officieren en 12 van de 20 grootgrondbezitters die, net zoals in volle middeleeuwen, onmetelijke domeinen bezitten.

De boeren, die de helft van de bevolking uitmaken, hebben geen enkel vertegenwoordiger. Er was kans dat het met de volgende verkiezingen anders zou worden maar, de GENERAALS hebben zwaarden in het wiel van de vooruitgang gestoken. Zij willen, dat alles blijft zoals het is, zoals het was, « in de goede oude tijd », en wee diegenen die het anders willen.

« Er zullen geen koncentratiekampen opgericht worden », zegt generaal Pattakos. Maar op de naakte zonverzengde eilanden Youra, Agios, Efstatios en Makronisos wachten 5.000 demokraten op hun veroordeling. Kommunisten schijnt het. « En kommunisten zijn geen mensen » zegt de generaal, « het zijn beesten ».

We weten het : men is altijd iemands kommunist. Zo was het in Nazi-Duitsland, en in Mac Carthy Amerika. Nu ook in Griekenland.

Ook in Griekenland is nu de nacht gekomen.

Het recht van vrije meningsuiting is gefnuikt. De pers wordt aan banden gelegd, telefoongesprekken worden afgetapt, samenscholingen van méér dan 5 personen zijn verboden. Baarden en mini-jurken worden als provokaties tegen het regime beschouwd. Tot in het buitenland wordt de bewegingsvrijheid van de Griekse arbeiders beperkt.

Ook filosofie is een Grieks woord. De oude Grieken kennen wij als zoekers naar schoonheid, waarheid, harmonie ?

Wij kennen ze ook als strijders voor recht en vrijheid, onafhankelijkheid. Een gezonde geest in een gezond lichaam. In de mens en in de samenleving want de ontplooiing van de menselijke persoonlijkheid is alleen mogelijk in vrede, rechtvaardigheid en demokratie.

Dit alles heeft Hellas ons geleerd.

Griekenland is de bakermat van onze beschaving, maar thans worden de toneelstukken van Aristophanes, Euripides en Sophokles verboden. Zij zetten immers aan tot nadenken en vergelijken.

De muziek van Theodorakis en andere komponisten is staatsgevaarlijk.

Uitgeverijen, bibliotheken, studio's en grammofoonplatenzaken zijn door legerofficieren uitgekamd.

De nacht is over Griekenland gekomen, de NACHT van de INKWISITIE... En wij, waar staan wij in dit gebeuren ? Waarom gaat de strijd in Griekenland — voor recht, demokratie en onafhankelijkheid — ons zo aan het hart ?

Omdat hij ook onze strijd is, net zoals de strijd van het Griekse volk tegen de Duitse bezetter ook onze strijd was. Toen Europa onder de voet gelopen was door het Duitse Herrenvolk, stonden overal, in alle landen, moedige mannen en vrouwen op. Over de grenzen heen vormden zij het grote leger, dat de strijd aanbond tegen een vreemde verdrukker, tegen een barbaars regime. Voor demokratie, vrijheid, recht en onafhankelijkheid. Overal ging het om dezelfde grote principes. In België en ook in Griekenland.

---

pater Alting von Geusau over Latijns-Amerika

Als secretaris van het Centrum voor informatie en documentatie over de Conciliaire Kerk deed hogergenoemde een studiereis door Latijns-Amerika, ten einde er de houding van de Kerk aldaar te onderzoeken.

Bij zijn terugkomst onderlijnde hij tijdens een perskonferentie dat in deze streken de Kerkelijke Hierarchie zich teveel als een bezitter gedraagt. De jongeren verzetten zich tegen deze reactionaire mentaliteit. Honderden jonge priesters verlieten hun post, omdat ze in de huidige instellingen geen mogelijkheid zagen zich voor hun ideaal in te zetten.

De leken zijn meer actief maar beïnvloed door het marxisme. Figuren waarna ze opzien zijn Fidel Castro en Pater Camilo Torrés.

Pater von Geusau onderlijnd de impopulariteit van de Romeinse Curie en van zekere Nuntiëssen er aan toevoegend dat Paus Paulus VI bezonder goed gezien is inzonder als gevolg van zijn encycliek Populorum Progressio.

2.500 jaar na Marathon wapperde de hakenkruisvlag op de Akropolis, Manolio Glezos heette de man die ze in 1941 neerhaalde. Na de oorlog werd hij in de gevangenis geworpen als zovele anderen. Thans weer, als zovele anderen zit hij in de gevangenis. Om dezelfde reden. Omdat hij een lastige hinderpaal betekent voor de duistere machten en hun duistere machinaties tegen de demokratie, de vrijheid, het recht en tegen de onafhankelijkheid, een onafhankelijkheid die de Griekse generaals verkwanseld hebben aan het buitenland, in casu, de Verenigde Staten.

Want Griekenland is een belangrijke militaire basis, een sleutelpositie in de Middellandse zee.

Daarom is Griekenland lid van de Navo. Daarom wordt het Griekse leger voor een groot deel uitgerust en opgeleid door de Amerikanen.

Daarom werd in 1950 reeds, door de Navo-leiding, het plan Prometheus opgesteld. Het zou in uitvoering komen in geval van binnenlandse troebelen. Het is nu zover Het plan Prometheus, uitgewerkt door vreemde militairen, wordt met behulp van Griekse handlangers- generaals, ingezet tegen de «. binnenlandse vijand » en de demokratische verzuchtingen van het eigen volk.

Misschien bestaat er voor België ook wel zo'n plan Prometheus.

J.V.C.

victor hugo

inleiding op het internationaal kongres van de « vredesvrienden »

parijs, 22 oogst 1849

De idee van de wereldvrede is het gemeengoed van alle naties die de vrede als hoogste waarde opeisen, waarin het redeneren eindelijk de oorlog vervangt.

Is deze gedachte zozeer utopisch ?

Is deze gedachte niet te verwerkelijken ?

Die mannen, die zich « positief » noemen, zoals men vandaag zegt, al die politici die slechts leven van intriges, antwoorden ja.

Welnu, ik antwoord zonder aarzelen : neen !

En ik bewijs dat.

Ik zeg niet enkel, dat de vrede te verwerkelijken is.

Ik voeg eraan toe : ze is onvermijdelijk.

Er zal een dag komen, dat de kanonnen nog slechts museumstukken zullen zijn, die men als barbaarse werktuigen zal tonen. En de mensen zullen er verbaasd over zijn, dat zoveel barbaarsheid heeft kunnen bestaan.

inlichtingen en inschrijvingen bij uw reisagentschap:
BELGATOURIST Parochiaansstraat 17 Brussel, GALILEE-OLYMPIA Galilealaan 16 Brussel. GENERALCAR Bergstraat 10 Brussel. WIRTZ-REIZEN De Keyzerlei 44 Antw. WAGONS-LITS/COOK en aangesloten agentschappen VTB st. Jacobsmarkt 45 Antwerpen en bijkantoren.

REISEBÜRO Duitse Demokratische Republiek

TOERISTISCHE VISA ONMIDDELLIJK

de verantwoordelijkheid der geleerden tegenover de «atomische» ontaarding van de taal

Uittreksel uit een studie voor de UNESCO door Philip-Noel-Baker, Nobelprijs voor de Vrede.

De wetenschapsmensen hebben een grote verantwoordelijkheid in het misbruik van de woordenschat die de werkelijke betekenis van de huidige bewapeningswedloop en van de atoomoorlog verbergt.

Sir Solly Zuckerman, lange tijd belangrijkste wetenschappelijke raadgever van het Britse Ministerie voor Landsverdediging en, sedert 1966 belangrijkste wetenschappelijke raadgever van de Britse regering, onderstreepte in krachtige bewoordingen het gevaar van zulk een «jargon».

In een artikel, verschenen in 1962 in het Amerikaanse tijdschrift «Foreign Affairs», klaagde hij de wijze aan, «waarop de militairen het konkrete karakter van bepaalde van hun problemen hebben gewijzigd en omgevormd tot abstrakties». Een gevaarlijk voorbeeld van deze tendens is de term «verbods-objektief» (interdiction targets); een ander is de idee dat de atoomwapens slechts een moderne en sterkere vorm van artillerie zijn en dat atoom-schoten uitgewisseld kunnen worden juist zoals schoten van een batterij; een derde door de gedachte dat men «een situatie kan herstellen» door een atoom-treffer.

Zich steunend op deze voorbeelden, verklaard Sir Solly: «Het is noodzakelijk dat we het begripskader verlaten dat verbonden is aan de militaire terminologie van vóór het atoomtijdperk. Men mag zich afvragen welke zin het kan hebben, atoomwapens te gebruiken «om ons grondgebied en onze bevolking te verdedigen». De atoomkracht kan een afweerwapen zijn. Kan het echter een verdedigingswapens zijn?»

Er bestaat ook een jargon van nieuw-vormingen, een hele terminologie die onbegrijpelijk is voor de leek, voor het beschrijven van atoomwapens, van de verschillende aanvalsvormen waarin ze een rol kunnen spelen, en van de beste «antwoorden» (of tegenaanvallen) die ze mogelijk maken.

Een gedeelte van dit jargon is van wiskundige oorsprong en is zonder twijfel noodzakelijk voor de wetenschapsmens zowel als voor de strateeg. Zo is de ontploffingskracht der atoomwapens uitgedrukt in «kilotonnen» en «megatonnen». Een kiloton is gelijk aan 1.000 ton TNT; een megaton is gelijk aan één miljoen TNT. De bom die Hiroshima vernietigde, was ongeveer 20 kiloton. De eerste H-bom die te Bikini, in maart 1954 ontplofte, was van 15 megaton. In september 1961 liet de USSR een bom springen van ongeveer 60 megaton. Indien het omhulsel van die bom uit uranium 238 had bestaan en niet uit lood, dan zou ze krachtiger dan 100 megaton geweest zijn.

MISLEIDENDE GETALLEN

Voor de leek verbergen deze termen, zoals kiloton en megaton, de enorme vernietegende kracht van deze tuigen. Men stelt zich een bom van een halve kiloton voor als iets heel kleins, hoewel ze een kracht heeft die gelijk is aan die van 600 tot 700 granaten van 305 mm gevuld met TNT. In de Eerste Wereldoorlog werd een granaat van 305 mm beschouwd als een zeer gevaarlijk projektiel.

Men kan zich beter het resultaat voorstellen van een bom waarvan de kracht in megaton uitgedrukt wordt, als men weet dat gedurende de 6 jaren van de Tweede Wereldoorlog, alle geallieerden samen er niet in gelukt zijn, het Duitse grondgebied met méér dan 1.200.000 ton bommen met chemische explosiefstoffen te bestoken. Dat was voldoende om de meeste steden van Duitsland te vernielen, evenals een groot deel van zijn industrie, zijn reserves, zijn brandstoffabrieken en praktisch heel zijn spoorwegnet. Nochtans heeft een bom van slechts EEN megaton dezelfde ontploffingskracht.

Een Amerikaans geleerde, M. Donald Brennan, noteert (in «Arms control and disarmement»): «Ik heb soms kunnen vaststellen, zelfs bij militairen, dat een tendens bestond om in de geest kilotonnen gelijk te schakelen met gewone tonnen.»

De «militairen», t.t.z. de soldaten, matrozen en piloten, geoefend in het hanteren van wapens en in militaire operaties van het klassieke type, komen er inderdaad toe de nieuwe wapens gelijk te schakelen aan diegene die in de twee wereldoorlogen gebruikt werden. Dat is een uiterst gevaarlijke afwijking, want ze misleidt diegenen die belast zijn met het opstellen van operatieplannen op basis van de reële aard van deze wapens.

DE ZINLOOSHEID VAN DE «TAKTISCHE» A-BOM

Een deel van dit nieuw jargon werd overgenomen door de pers en zelfs door het groot publiek. Het meest gebruikelijke en misleidendste van deze eufemismen is het woord «taktisch» dat gebruikt wordt om atoomwapens van en kleiner formaat aan te duiden.

De Amerikaanse Lilienthal-kommissie, die het eerste ontwerp opstelde van het plan-Baruch-Oppenheimer, sprak in een verslag dat ze in maart 1946 indiende, — op het ogenblik dat de geesten nog onder de indruk waren van de eerste atoombommen — van het «werkelijk revolutionaire karakter van deze (atoom-)wapens, vooral als wapens voor strategische bombardementen, om steden en hun bevolking te vernietigen.»

Deze opvatting van de A-bom werd algemeen aanvaard tot de ontploffing van de eerste H-bom in 1954. Het is dàn pas, dat de militaire leidingen de A-bommen «taktisch» begonnen te noemen, om de eenvoudige reden, dat men nu grotere bezat met meer vernielingskracht. Daardoor, en doorheen een praktisch onbewust psychologisch proces, begonnen ze de A-bommen gelijk te schakelen met de artillerie.

In de zomer van 1964 verklaarde M. MacNamara, minister voor Landsverdediging van de USA, dat de gemiddelde kracht van de zogenaamde «taktische» wapens 100 kiloton was, dus 5-maal sterker dan de bom van Hiroshima.

Het woord «taktisch» om ze aan te duiden, heeft méér dan één ander woord van het nieuwe militaire jargon ertoe bijgedragen, de ideeën van de «specialisten» over het gebruik van atoomwapens te vervormen en het grote publiek te doen slikken wat in 1945-1946 praktisch iedereen als totaal onaanvaardbaar beschouwde.

Maar dat zijn niet de enige gevaarlijke woorden. Toen de wapens met atoomspitsen in gebruik kwamen, voorzagen de militaire hoofdkwartieren ze in hun plannen voor de «vernietiging van vijandelijke steden mét hun bevolking».

De uitroeiing van een burgerlijke bevolking is echter een onaangename gedachte; het was dus minder pijnlijk, de vernietiging van «militaire» objektieven te voorzien.

De uitdrukking «anti-krachten-strategie» werd uitgevonden om de theorie aan te duiden die bestaat in het lanceren van een eerste grote aanval tegen de militaire doelwitten: hoofdkwartieren, opslagplaatsen, vliegpleinen, lanceerbasissen, marinebasissen en arsenalen (o.a. voor onderzeeërs), munitiefabrieken, «verbods-objektieven» (punten van strategisch belang, spoorweg-knooppunten, stations).

Het is overbodig, te zeggen hoeveel van deze militaire doelwitten in de steden of in de onmiddellijke omgeving ervan gelegen zijn; men zou ze dus niet kunnen aanvallen met wapens waarvan de kracht in megatonnen gemeten wordt, (en het is dàt waarmee men een strategische aanval bedoelt) of zelfs maar in kilotonnen, zonder talrijke slachtoffers in de burgerbevolking te maken. Maar het lijkt «beschaafder», meer in overeenstemming met het «oorlogsrecht» van Grotius, te zeggen dat men vooral militaire objektieven aanvalt; het woord «anti-krachten-strategie» heeft een kalmerende klank.

Tegenover de «antikrachten-strategie» staat de «anti-bronnen-strategie», die erin bestaat de eerste atoomaanval niet tegen militaire doelwitten te richten, maar tegen bewoonde agglomeraties en industriële centra. Het bewuste doel van dit soort aanval is de vernietiging van de vijandelijke steden, de uitroeiing van hun bevolking, de vernieling van hun industrieel potentieel.

Er bestaan menselijke wezens die deze «anti-bronnen-strategie» verdedigen, met de gedachte dat het openlijke aanvaarden van het beginsel der «anti-krachten-strategie» de afweerkracht zou verzwakken. Gelukkig zijn ze weinig talrijk, maar voor de historici van de toekomst, zal de uitvinding van de formule «anti-bronnen-strategie» om de moord van een natie aan te duiden, een klassiek voorbeeld zijn van de militaire gedachte van 1965.

MEGADOOD EN MEGAKADAVER

Hetzelfde zal gelden voor de uitdrukking «bonus kills» (winst aan doden). Het schijnt dat in de strategie het gemakkelijker is, alleen de onmiddellijke slachtoffers te tellen van de bliksem, de luchtdruk en de thermische gevolgen van een bepaalde hoeveelheid kilotonnen of megatonnen van een atoombom. Het is op basis van deze berekeningen dat de operatieplannen worden opgesteld, de wapens verdeeld, enz. Indien — buiten de onmiddellijke slachtoffers — de radio-aktieve neerslag er nog andere maakt, zullen deze gerekend worden als «winst aan doden»!

Andere nieuwvormingen zijn moreel zowel als intellektueel beschouwd revolterend; citeren we bv. «megadood», t.t.z. 1 miljoen doden; «megakadaver» of 1 miljoen kadavers; «overkill» (over-uitroeiing), wat de mogelijkheid aanduidt, méér uit te roeien dan heel de bevolking van een vijandelijk land.

Maken we niet de fout, te geloven dat we overdrijven met het gevaar van deze «eufemismen»! De voortdurende herhaling van termen zoals diegene die we citeerden heeft een soort zelf-hypnose geschapen bij diegenen die de risiko's van de tegenwoordige bewapeningswedloop zouden moeten begrijpen, vooral bij de politici; en voor het grote publiek kamoefleert het de realiteit. De wetenschapsmensen die deelnemen aan opzoekingen met militaire doeleinden, zijn voor een groot deel verantwoordelijk voor deze situatie.

(Uittreksel uit «Courrier de l'UNESCO» - oogst-september 1967.)

theodorakis

... «Zorba de Griek»! De gedachten-associatie gebeurt automatisch. Inderdaad, de Griekse komponist werd wereldberoemd door de muziek die hij schreef voor de onvergetelijke film «Zorba».

Maar Mikis Theodorakis' naam is niet alleen verbonden met deze meeslepende melodie.

De thans 42-jarige streed al aan de zijde van de Griekse partizanen tegen de fascistische bezetters. Hij stichtte de «Demokratische Jeugd - Lambrakis», die de jonge generatie, opvoedde tot de strijd voor vrede en demokratie.

Tot de militaire putsch van 21 april ll. was hij tevens afgevaardigde van de linkse EDA-partij in het Griekse Parlement.

Het is niet moeilijk te ontdekken waarom — onmiddellijk na de staatsgreep — de mensenjacht op Mikis Theodorakis werd geopend. Deze komponist, die zich nooit had laten omkopen, die bovendien nog ná de putsch vlammende oproepen tot de strijd aan de demokraten van heel de wereld richtte, die vanuit de duisternis van de militaire diktatuur de mensheid zijn «Vrijheidslied» schonk, zulk een man was staatsgevaarlijk.

Drie maanden na de putsch lukten zijn vervolgers erin, hem te grijpen. Men heeft niet veel fantasie nodig om zich voor te stellen welk lot de fascistische diktators voor hem hadden uitgedacht. Maar bij hun berekeningen zagen ze een essentieel element over het hoofd: de openbare opinie. De reakties vanuit alle delen van de wereld, bij het nieuws van Mikis Theodorakis' aanhouding, waren zo heftig, dat zijn beulen hem moesten sparen en ze verplicht waren hem twee weken later — onder de druk der massale protesten — in goede lichamelijke kondities aan de pers te tonen.

Het gevaar is echter nog niet geweken. Mikis Theodorakis — met ontelbare andere Griekse demokraten — zit nog steeds achter de tralies. In Griekenland is het zingen van «Zorba» nog steeds een misdaad. De nacht van de generaals is nog niet ten einde. De internationale solidariteit met het strijdende Griekse volk mag geen ogenblik verzwakken indien we Mikis willen redden.

Tot slot enkele woorden uit Mikis Theodorakis' oproep van enkele dagen na de staatsgreep:

«Na 30 jaar heeft het fascisme »weer toegeslagen in een Europees »land. Ditkeer trof het de weg van »de beschaving, het hart van de de»mokratie... Wij roepen alle demo»kraten op tot de strijd aan de zij»land. Ditkeer trof het de wieg van »de tirannen in het land waar de »demokratie geboren is!»

belgische militaire experten verkiezen de mirage III

Uit de Israëlische blitzkrieg tegen de Arabische landen werden verschillende lessen gehaald, en niet alleen op politiek plan.

Onze Belgische militaire genieën hebben zich er eveneens laten aan inspireren. Nuttige lessen hebben ze eruit getrokken, nl. dat kleine geblindeerde eenheden gedekt door de luchtmacht zeer efficiënt zijn.

Volgens deze lessen zullen ze dan ook de Belgische strijdkrachten uitbouwen.

Logisch verder denkend, zonder hun portefeuille te vergeten, zullen ze dan ook de absolute voorrang geven aan de aankoop van tanks, gevechts- en escorte-vliegtuigen.

De tanks kregen voorrang en het werden Duitse Leopard-tanks. Ze kosten maar eventjes zes miljard zes honderd miljoen. Met meer-uitgaven aan verbruik, onderhoud en reparatie zullen de kosten plus-minus twintig miljard belopen. Ongeveer de helft van een jaarbudget voor onderwijs.

Er werden echter ekonomische kompensaties beloofd voor deze aankoop, maar deze laten op zich wachten.

Wat betreft de vliegtuigen zal volgens « La Libre Belgique » een globale som van zeven miljard vijfhonderd miljoen BF — over zes jaar gespreid — voorzien worden voor de aankoop van honderd en zes Franse Mirage III-toestellen. Vervangingsstukken en werktuigen voor de grond inbegrepen. Deze toestellen moeten de oude F.84 F vervangen.

Samen met de 94 toestellen F-104 G zullen deze Mirages een macht van TWEEHONDERD eenheden vormen. Daarvan zullen er 144 stuks onder NATO-vlag vliegen !

Volgens reeds genoemde krant zullen de overwegingen van ekonomische en financiële aard beslissen over de keuze tussen het Franse of het Amerikaanse toestel. Alhoewel dit laatste duurder zou uitvallen, zal de aankoop van de Mirage III ook een zware brok zijn voor onze openbare financies.

Onze militaire bonzen kiezen natuurlijk kanonnen in plaats van boter voor onze bevolking. Bedoelde aankopen zijn natuurlijk boter op de boterhammen van de militaire leiders. Alhoewel al deze aankopen boter aan de galg zijn in een moderne oorlogvoering waarbij België kan betrokken worden.

Dit laatste is natuurlijk niet de opvatting van de Nato-strategen, die wel hier en daar aandelen hebben in de wapen-industrie en aldus hun persoonlijke belangen verdedigen.

Volgens hen moet België een voorname plaats innemen in de « vorwärts-strategie » waarvan de West-Duitse militaristen en revanchisten de voormannen zijn.

Het is dus duidelijk dat het in het kader van deze « vorwärts-strategie » is dat de Belgische legerleiding zich gaat interesseren aan de « Blitzkrieg »-principes.

Dus, terwijl over gans de wereld en in het biezonder in de USA masso's mensen gaan protesteren tegen de oorlog en escalatie in Vietnam; terwijl massa's mensen vrede eisen; terwijl massa's mensen van honger omkomen; terwijl het grootste aantal der Belgen zich verzetten tegen de algemene lijn van de regeringspolitiek gaat onze « volmachten-ploeg » de weg op

— der verkwisting ten bate van de oorlogsvoorbereiding, en
— der besnoeiingen ten nadele van de sociale en kulturele sektoren in onze maatschappij.

Het moet iedereen nu wel duidelijk zijn dat de hier besproken miljarden-uitgaven veel nuttiger zouden besteed worden om het budget te zuiveren, om onze infrastruktuur, onze wegen, onze scholen- en onze woningenbouw beter uit te bouwen.

Welke Belg zou niet verkiezen gratis gezondheidszorgen te krijgen, boven het aankopen van vliegtuigen ! En dan spreken we nog niet over de levensduurte die zo steeg en veel zou kunnen verminderd worden.

Maar, ja; wij mogen nu nog zulke mooie wensen hebben. Het volk mag nog zo hard roepen om een verbetering van het staatsbeleid. Onze regeerders zijn maar knechtjes in het raderwerk van de NATO-oorlogsmachine. Dus om minder miljarden te zien verkwisten aan nutteloze bewapening moeten we in 1969 alles erop zetten opdat het NATO-pakt zou opgezegd worden.

Slechts indien deze supra-nationale heersers aan de kant gezet zijn zal het onze regering mogelijk worden een meer sociaalgerichte politiek te voeren.

L. SOREL

het « andere » amerika marcheert voor vrede in viëtnam

(Vervolg blz. 1)

60.000 in Parijs e.a. grote optochten te Rijsel, Marseille en elders, te Moskou, Kopenhagen, Helsinki, Amsterdam, Stockholm, Helsinki, Rome, enz.

Maar ook, en dit desondanks de fascistische diktatuur, in Spanje, Argentinië, Brazilië e.a. landen.

OOK IN ONS LAND

Ook in ons land werden tal van initiatieven genomen. Onder tal van vormen heeft ons volk haar solidariteit betuigt met de Amerikaanse tegenstanders van de oorlog in Viëtnam en met het moedige Viëtnamese volk dat, desondanks de brutale terreur, stand houdt tegen de Amerikaanse agressie.

Bijgaande petitie werd door 36 parlementariërs, Professoren, verantwoordelijken van sociale en kulturele organisaties ondertekend.

In het Auditorium van Vrije Universiteit te *Brussel* organiseerde het nationaal Viëtnam-Komitee een « Vietnamwake » onder voorzitterschap van Senator Rolin, waaraan 2.500 personen deelnamen. De Franse cineast Pic, die Viëtnam bezocht, vertoonde er zijn film en tijdens een ronde-tafelgesprek spraken o.m. senators Rolin, Lagasse, Terfve, de Kannunik Houtart, Prof. Frantzen, I. Blume, Legreve, e.a.

Te *Antwerpen* ging een betoging door de straten van de stad waaraan, in biezonder, veel jongeren deelnamen, 700 scheepsherstellers waaronder alle syndikale afgevaardigden ondertekenden een petitie. In de *Borinage* werden in talrijke gemeenten meetings georganiseerd en, door de militanten van verschillende partijen, niet minder dan 5.000 handtekeningen opgehaald. Te *Brugge* ging een spreekbeurt door met Pater Snijkers en R. Gillis. In *Gent* werden duizenden trakten verdeeld en werd door de studenten een, jammer genoeg slecht voorbereide betoging gehouden. In *Oostende* werd het een debatavond ingeleid door J. Olsen. De leerlingen van de hogere cyclus uit het Technisch Instituut van deze stad tekenden eensgezind een petitie. In *Heist-op-de-Berg* was het bij de Humanistische Jongeren dat R. Gillis het woord voerde en *Luik* eindigde deze belangrijke reeks manifestaties met een machtige fakkeloptocht ingericht door het Komitee v.d. Vrede in Viëtnam, waarvan men weet, dat het onder voorzitterschap staat van ABVV en ACV.

En nu moeten we verder. Niet zoals sommigen denken door, met een handvol, zeer hard te roepen... Maar door het uitbouwen van een brede volksbeweging. Want alleen zulkdanige massabeweging zal in staat zijn ook onze regering te dwingen zich onderdubbelzinnig te desolidariseren van het Amerikaans optreden in Viëtnam. En is niet dat het eerste doël?

Hiervoor is het onontbeerlijk dat honderdduizenden zich uitspreken. Petities in de bedrijven, in de wijken, in de scholen. Delegaties naar de Minister van Buitenlandse Zaken, naar de Amerikaanse Ambassade, en ook naar onze volksvertegenwoordigers, moeten dag na dag elkaar opvolgen. Alleen deze bestendige druk zal ons toelaten tastbare resultaten af te dwingen.

A.

steeds meer woordvoerders eisen stopzetting bombardementen

Waarnemers in de UNO verklaarden dat op dit ogenblik ruim 45 % van de delegaties in de UNO-vergadering zich onomwonden uitspreken voor de stopzetting der bombardementen op Viëtnam en de erkenning van het Nationaal Bevrijdingsfront van Zuid-Viëtnam als geldige gesprekspartner bij onderhandelingen.

De woordvoerders van volgende Europese delegaties verdedigen bij benadering een dergelijke stellingname : Frankrijk, Denemarken, Noorwegen, Nederland, Zweden, enz.

Alleen Engeland, Italië, Ierland en... een beetje « genuanceerd », België blijven onvoorwaardelijk aan de zijde van de USA staan.

Bij de opening van het buitengewoon kongres van de sociaal-demokratische partij van Zweden verklaarde eerste minister Tage Erlander, na eens te meer de Amerikaanse bombardementen veroordeeld te hebben :

« De internationale openbare opinie verzet zich meer en meer tegen de bombardementen. Terzelfdertijd stellen we vast dat de eskalade toeneemt, en de gevechten steeds heftiger worden. Dit leidt me er toe volgende vraag te stellen : wordt er dan met de internationale openbare opinie geen rekenschap gehouden ? ».

boodschap aan de Amerikanen die strijden tegen de oorlog in Viëtnam

In België — zoals in de hele wereld — is de publieke opnie verontwaardigd en verontrust over de voortzetting van de oorlog in Viëtnam. De escalade-politiek van de Verenigde Staten, die even vergeefs als moorddadig is, lokt een steeds bredere afkeuring uit.

Verantwoordelijken van het politieke en sociale leven van ons land, de woordvoerders in de UNO van de regeringen van talrijke landen, zoals Zweden, Denemarken en Frankrijk, het Nederlandse Parlement in zijn meerderheid — al deze milieus hebben éénzelfde eis : de onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen op Noord-Viëtnam, om op deze wijze binnen een korte tijdspanne de opening van vredesonderhandelingen mogelijk te maken.

In dit klimaat verheugen wij ons over het feit dat steeds meer Amerikanen begrijpen dat hun land een oorlog voert, die — volgens de uitdrukking van Martin Luther King — « een verkrachting betekent van zijn geweten en zijn nationale belangen ».

Wij houden eraan, onze solidariteit te betuigen met de talrijke inwoners van de Verenigde Staten die de politiek van hun regering afkeuren, en met de organisatoren van de grote manifestaties tegen de oorlog in Viëtnam op 21 oktober e.k. Hun moedige aktie zal het mogelijk maken, nieuw leven in te blazen aan de idealen van hun humanisme en vrede.

Door met kracht en volharding hun wil te uiten, zullen deze Amerikanen een belangrijke bijdrage leveren tot de oplossing van het Viëtnamese vraagstuk, oplossing die klaarblijkelijk niet met militaire middelen bereikt kan worden.

Wij verbinden ons ertoe, mét hen op te treden, opdat Viëtnam eindelijk zou kunnen genieten van de Vrede en van het recht om vrij over zijn lot te beslissen.

vredesinitiatieven

wereldvredesraad

Begin oktober vergaderden de sekretarissen der verschillende nationale vredesorganisaties uit Europa te Berlijn.

Het probleem der Europese veiligheid, de militaire pakten, de akties voor Viëtnam werden er ondermeer besproken. Inleidende verslagen werden voorgedragen door Mevr. I. Blume, Y. Cholières, W. Dhiel, Dr Sakander, A. Wilke en Mevr. Buschman.

Algemeen sekretaris Chandra, die met een delegatie van de Wereldvredesraad de landen van het Nabije-Oosten bezocht, bracht hierover verslag uit.

Vertegenwoordigers van Noord-Viëtnam en van het Nationaal Bevrijdingsleger hielden voor de deelnemers van de Konferentie een korte uiteenzetting over de toestand in hun land.

Dhr. André De Smet vertegenwoordigde de Belgische Unie voor de Verdediging van de Vrede op deze belangrijke internationale vredeskonferentie.

voor de postzegelverzamelaars

We ontvingen nog enkele collecties zegels van het Nationaal Bevrijdingsfront van Zuid-Viëtnam. Deze zijn te verkrijgen door storting op Prk. 8175.68 van de B.U.V.V.-Brussel.

De collectie van 5 zegels : 50 F (+ 3 F voor verzendingskosten).

een buitengewoon aanbod voor de lezers van « vrede »

De Wereldvredesraad publiceert in verschillende talen o.m. frans, engels, duits, spaans, enz., een tijdschrift « Perspectives » dat om de maand van de pers komt. In deze uitgave die over de ganse wereld verspreid wordt verschijnen bijdragen van specialisten uit talrijke landen.

Vandaag is het ons mogelijk aan de lezers van « Vrede » een speciaal voorstel te doen. We zijn namelijk in de gelegenheid hun een jaarabonnement op « Perspectives » aan te bieden voor slechts 50 F per jaar. Bedrag dat kan gestort worden op Prk. 8175.68 van de B.U.V.V. - Brussel. We onderlijnen dat voor deze offerte slechts de abonnés op « Vrede » in aanmerking komen.

Jeugdvredesprijs

De Jeugdvredesunie welke te Stockholm vergaderde kende haar jaarlijkse prijs toe aan de Griekse aktrice Melina Mercouri voor haar moedige strijd tegen de militaire diktatuur in haar land.

brief aan de lezers...

Misschien bent u van die talrijke lezers die ons in de laatste weken aangenaam heeft verrast. We danke u dan van harte voor uw bijdrage tot de aanwinst van meer dan vijftig nieuwe lezers op ons blad. We zeggen ook dank aan al diegenen die ons een aantal proefadressen overmaakten wat ons zal toelaten tal van kandidaat-lezers met onze krant in kennis te stellen.

Mogelijk, bent u eveneens een lezer die, alhoewel u veel belangstelling hebt voor ons blad, het tot heden nooit nodig oordeelde « Vrede » bij uw vrienden bekend te maken. Natuurlijk is dat uw goed recht.

Desondanks durven we u vragen voor ons blad, het enige vredesblad in Vlaanderen, een kleine inspanning te willen doen. « Vrede » is nu eenmaal het enige bindmiddel, boven alle politieke en wijsgerige opvattingen ; tussen de vredeskrachten in Vlaanderen.

Mogen we u dan ook vragen dit blad bij uw vrienden bekend te maken ?

Deel hun bij deze gelegenheid mede dat het leesgeld voor 1968 welke 100 F bedraagt hun eveneens recht geeft op de twee laatste nummers van 1967.

Dank bij voorbaat voor uw medewerking.

delegatie van de poolse vredesbeweging in ons land

Ongeveer een jaar geleden, op uitnodiging van de Poolse vredesbeweging, begaf zich een delegatie van Belgische vredesmilitanten naar Polen.

Deze afvaardiging was samengesteld uit de heren A. Cools, volksvertegenwoordiger, kanunnik R. Goor, dr M. Delvigne, Igor Recht, M. Naert, A. Caluwaerts, S. Daem en mevrouw R. Holender. Ze bezocht verschillende Poolse steden en onderhield zich met vertegenwoordigers der Poolse vredesbeweging over het probleem van de veiligheid in Europa.

Op uitnodiging van de BUVV en van andere Belgische vredesorganisaties bracht een Poolse delegatie in de maand oktober een wederbezoek. De delegatie was samengesteld uit de heren volksvertegenwoordigers Jaroslaw IWASZKIEWICZ, voorzitter van de Unie van Poolse schrijvers, Jerzy HAGMAJER, chirurg en ondervoorzitter van de Katolieke vereniging « Pax », professor Jerzy JODLOWSKI, Stanislaw TREPCZYNSKI, ekonomist en de heer Boleslaw WOJCICKI, publicist. Deze delegatie bezocht o.a. Gent, Kortrijk, Antwerpen, Bergen, Charleroi, Luik en Brussel. In verschillende steden werden onze vrienden door de plaatselijke overheid ontvangen. Talrijke gespreksavonden werden georganiseerd en gaven aan de Poolse delegatie en de plaatselijke vredesvrienden de mogelijkheid, van gedachten te wisselen over diverse problemen, in het bijzonder voor wat betreft het vraagstuk der militaire pakten in Europa en de Europese veiligheid. De delegatie werd eveneens ontvangen in de Senaat door de Belgisch-Poolse parlementaire groep. Als besluit van een Belgisch-Poolse ontmoeting, georganiseerd door de Brusselse vredesbeweging, werd volgend communiqué opgesteld :

« Poolse en Belgische personaliteiten, te Brussel op 12 oktober 1967 bijeengekomen, op initiatief van de Brusselse vredesbeweging en van een delegatie van het Poolse vredeskomitee, hebben de problemen van de Europese veiligheid onderzocht.

» Van Poolse zijde werd het voorzitterschap waargenomen door de Heer Jaroslaw IWASZKIEWICZ, volksvertegenwoordiger en voorzitter van de Unie van Poolse schrijvers, en van Belgische zijde door de Heer Maurice LAMBILLIOTTE, voorzitter van de Brusselse vredesbeweging en direkteur van het blad „Synthèses".

» Waren onder meer aanwezig : de Poolse volksvertegenwoordiger Hagmajer, evenals de minister van Staat Rolin, de senator Debucquoy en de volksvertegenwoordigers Califice, Drumaux en Saintraint.

» Doorheen de diskussie werd duidelijk, dat een konferentie, die de verschillende politieke, sociale en intellektuele krachten van alle landen van Europa zou bijeenbrengen, van aard kan zijn, de hindernissen op de weg naar de organisatie van een Europese veiligheid uit de weg te ruimen. De deelnemers aan de bijeenkomst verklaarden zich ertoe bereid, deel te nemen aan elk initiatief in deze zin. »

de paras, een elite?

Voor kort vierde het regiment der para-kommando's tijdens een akademische zitting zijn 25e verjaardag. Deze operatie — die te Brussel plaats vond — verliep volgens de traditie van die aard oorlogsmanifestaties.

De redes waren in de toon van de « para- hersteller van alle fouten » en dies meer.

Sprekend over de operaties van Stan en Paulis, duidelijk bedoeld als hulp aan de marionnet Tchombe, noemde een militaire redenaar ze « operaties zonder gebreken, humanitair (sic), dus helemaal volgens de gewoonten der para-kommando's ».

Gij die glimlacht, verneemt nog dat de para's een « zaad van waardigheid zijn voor de natie », dat ze « een elite » zijn. Verder, volgens generaalmajoor Danloy, eerbiedwaardige adjudant van onze vriendelijke sire, kan men hun volgende definitie geven : « een uitgezochte en speciaal geoefende vrijwilliger » die als belangrijkste eigenschappen zijn grootmoedigheid heeft, zijn voortudurende bereidheid en de behoefte, zichzelf te overtreffen, eigen aan een « gezonde » jeugd.

Wij ontkennen niet dat er brave jongens zouden zijn bij de para's, die in elk geval dienstplichtigen zijn en blijven. Wij zijn nochtans verplicht vast te stellen dat de taken waartoe ze bestemd werden in vredestijd, gaan van het neo-kolonialistische avontuur tot de onderdrukking van bepaalde arbeidersstrijden. In deze zin kan men ze dus wel beschouwen als een soort « keizerlijke lijfwachten », bereid om zekere « Cesars » te ondersteunen, zoals we leerden door de ervaring.

Dat kardinaal Suenens, na een mis, (gediend door een para-koor !) het nodig vond, in zijn preek de vergelijking te maken « tussen de kristène en de para, die beide tot dienen geroepen zijn, de ene van de goddelijke liefde, de andere van de vrede, met vertrouwend aanvaarden van het risiko »... kan alleen maar ertoe leiden, te bewijzen dat sommigen de betekenis van « Pacem in Terris » niet begrepen hebben.

WELKE BOEKEN ZOEKT U ?
Deelt de lijst ervan mede aan de

BOEKHANDEL
CORMAN

die op dit ogenblik DE GROOTSTE KEUS VAN EUROPA BEZIT in Nederlandse, Franse en vreemde boeken

Verzendingen naar Kongo
Verzendingen
naar gelijk welk ander land

BRUSSEL :
28, Ravensteinstr. Tel. 11.67.29
OOSTENDE :
51, Ad. Buylstraat. Tel. 7.27.74
HET ZOUTE :
169, Kunstlaan. Tel. 6.18.28
Postcheckrekening :
1683.33 M. CORMAN, Oostende

vredesinitiatieven

een goed initiatief

Zoals vorig jaar heeft de BUVV-afdeling Hoboken het werkingsjaar van de beweging ingezet met de uitgave van een uitstekende propagandabrochure.

Voorzitter S. Marcelo en sekretaris H. Wuyts brengen in deze een zeer positief bilan van de werking der plaatselijke afdeling. Buitendien vinden we in deze brochure korte maar interessante inleidingen van Mevr. I. Blume, voorzitster van de Wereldvredesraad, Z.E.H. G. Poppe, pastoor-deken en van de h. J. Wijninckx, schepen van Onderwijs en ere-voorzitter van de afdeling.

Ter intentie van onze lezers houden we er aan, in « Vrede » twee bijdragen uit deze brochure van onze Hobokense vredesvrienden te publiceren.

wereldvrede of wereldoorlog ?

1967 is een jaar van grote spanning geworden. De genadeloze strijd in Vietnam duurt in onverminderde hevigheid voort. Nieuwe aspekten wijzen er op dat, integendeel met wat de wereldopinie vraagt, de aard van het konflikt nog scherper zal worden. In het Midden-Oosten brak een oorlog uit, die kort en hevig was, maar waarvan de gevolgen nog niet te bepalen zijn. De wereldvrede kreeg een zware deuk. In Kongo ontbrandde een konflikt dat de strategie in gans Afrika dreigt te beïnvloeden. In Zuid-Amerika zijn spanningshaarden die voor de toekomst onrust inhouden. Kortom : de vrede in de wereld is er in de loop van 1967 niet op verbeterd. De wereldvrede is nog zéér broos, en op alle kontinenten zijn er barsten ingekomen.

Meer dan ooit heeft de vredesbeweging derhalve een opdracht, die begrepen wordt door alle vooruitstrevende krachten in de wereld. Ook in onze eigen gemeente versterkte de vredesbeweging zich dit jaar, en het is goed zo. Talrijke inwoners, jongeren en ouderen namen deel aan de betoging voor VREDE in Vietnam, en aan deze tegen de atoombom-wedloop te Brussel. Onze vredesvrienden woonden ook talrijk de voordrachten bij van de Belgische Unie voor Verdediging van de Vrede.

Wij drukken dan ook de hoop uit dat in het komende seizoen de initiatieven van de B.U.V.V. de sympathie van onze bevolking zullen blijven wegdragen. Wanneer wij in de loop van de komende maanden het vijfhonderdste lid zullen inschrijven, dan zal meteen het bewijs geleverd zijn van de groeiende kracht van de vredesstrijd in onze gemeente. Samen met de vredesvrienden uit Vlaanderen, uit België, uit Oost en uit West-Europa, uit Afrika, Azië en Noord- en Zuid-Amerika strijden wij hier in Hoboken voor wereldvrede en tegen WERELDOORLOG !

Léve onze B.U.V.V., afdeling Hoboken.
Joz. WIJNINCKX.
Schepen voor Onderwijs.

spanje

vredesmilitante veroordeeld

De gravin Medina-Sidonia van Spanje, aktieve vredesmilitante, lid van de Wereldvredesraad, werd te Madrid veroordeeld tot één jaar gevangenis en 5.000 pesetas boete.

Ondanks het verbod organizeerde ze op 17 januari l.l. een volksmanifestatie naar de USA-ambassade.

De betogers eisten degelijke en rechtvaardige vergoedingen voor de schade die ze opliepen bij het verlies van de Atom e Polomares.

De bijdragen in deze rubriek, waarin we ieder in de mate van het mogelijke aan het woord willen laten, beantwoorden vanzelfsprekend niet steeds aan de stellingname van de redaktie. We behouden ons dan ook het recht voor deze inzendingen te beantwoorden.

« beschouwing bij een grote encycliek »

« De armoede en de onrechtvaardigheid bestrijden, betekent, behalve het verbeteren der levensvoorwaarden, werken aan de menselijke en geestelijke vooruitgang van allen, en dus aan het algemeen welzijn van de mensheid. Vrede is niet te herleiden tot afwezigheid van oorlog, vrucht van een altijd wankel machtsevenwicht ». Zo schrijft Paus Paulus VI in « Populorum progressio ». Het is 'n document gericht niet alleen tot de katholieken maar ook tot alle mensen van goede wil. De pers van elke kleur was bij het verschijnen zeer enthousiast en niet zonder reden... Het was niet alleen een harde taal, maar vooral harde waarheden die de « welstellende bezitters » te horen kregen.

Geen vrede zonder ontwikkeling ! En « ontwikkeling is niet louter te herleiden tot economische groei. Om echt te zijn moet die ontwikkeling alomvattend zijn, d.w.z. de hele mens en iedere mens op een hoger plan brengen ».

Omdat ieder mens lid van de maatschappij is, behoort tot de mensheid, gaat het hier ook over een recht en een plicht van gans de gemeenschap. Niet alleen « deze of die mens, maar alle mensen zijn geroepen tot de volledige ontplooiing ».

Op die universele en globale ontwikkeling legt de encycliek bizondere nadruk. Waar het nu op aan komt dat, naast specialisten en politici die zich voor de ontwikkeling, voor de vrede inzetten, ook de massa het als haar probleem begint te voelen... En hier maakt men er zich niet vanaf met een geldelijke bijdrage... wat niet wil zeggen dat materiele steun zonder betekenis is... Er wordt meer gevraagd : een wereldomwenteling onderstelt een veranderde mentaliteit bij de mensen. En zolang de grote hoop van de mensen afzijdig blijft, zolang er geen samenwerking op alle niveau's tot stand komt, blijft het gevaar niet denkbeeldig dat — om de sterke woorden van de paus zelf te gebruiken — « een echte golf van verontwaardiging en van geweld zal losbarsten ».

Daarom is het van zoveel belang dat in kleine gespreksgroepen en in allerlei samenkomsten deze gedachten aangesneden en uitgediept worden. En daarom zijn gespecialiseerde vredesbewegingen van reusachtig nut... Zij moeten, zij zullen een sterke stoot geven... Paus, Una-voorzitter, grote politieke leiders kunnen theories en gedachten geven... maar de mensen — en dat zijn wij — zullen er iets van moeten maken.

Z.E.H. G. POPPE,
Pastoor-deken.

vredesfonds

J.Claeys, Brussel, 80 F ; J. De Roover, Deurne, 100 F ; voordracht Heyst-op-den-Berg, 200 F.

Hartelijk dank.

VREDE
MAANDBLAD UITGEGEVEN DOOR DE BELGISCHE UNIE VOOR DE VERDEDIGING VAN DE VREDE B.U.V.V.
REDACTIE EN BEHEER WATTEUSTRAAT 17
BRUSSEL PCR. 8175 68 TEL: 12 52 82
ABONNEMENT 100 F PRIJS PER NUMMER 10F
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
MICHEL VANDERBORGHT
HOUWAERTPLEIN 14 BRUSSEL 3